

Policratici Contenta

Johannes <von Salisbury, Bischof>

Parrhisius, 1513

Ca. ii. Non conte[m]nendas esse reru[m] omnino naturalium
significationes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70332](#)

vt qñq; in affricam nauigio proficiscés in egressu natis pro labore
retur: verso itaq; in melius omine: teneo te iquit affrica: eāq; ob
tinuit: preterea calphurnia vxor eius ea nocte quam is in terra
vltimā gessit: vedit eum multis vulnerib⁹ cōfectum in sinu suo
iacere: rogansq; vt die sequēti a curia abstineret: nō obtinuit ne
ille in vita sua aliquid timidum quoq; auspicio egisse videre
tur. In excidio massiliensium lucum qui diis sacratus habereſ:
primus ausus est credere probas se ab omni superstitione alienū.
Beatus quoq; marcus euangeliandi causa alexandriam profi-
ciscens: cum nauem egressus rupisset calceū gratias agens iter
suum expeditum esse protestatus est. Si quis reuocatus fuerit
intereūdum: non ob id si quid in nomine domini fuerat inchoa-
tum pretermittat/nisi forte omnem reuocationem ominosam
esse cornii persuadetur exemplo: qui coloris amisit venustatem
dum reuocatus a cornice progredi maluit q̄ manere. His vero
nugis mens incauta seducitur: sed fidelis nequaq; acquiescit.

De bō mar-
co euāgelista.

De corvo qui
vidit colore.

CNon contemnēdas esse rerum omnino na-
turaliū significationes. Capitulum.II.

Aon tamen licet omnia vana esse: fidemq; auguriis af-
serere non habendam: ideo signorum que a dispositi-
tione diuina ad erudiendam creaturam cōcessa sunt
fidem & fructum etiatio. Multipharie siquidē mul-
tisq; modis suam deus instruit creaturam: & nunc elementorū
vocibus/nunc sensibilium aut insensibilium rerum indiciis pro-
ut electis nouerit expedire: que ventura sunt manifestat. Futu-
ras itaq; tempestates aut serenitates: signa quedam antecedē-
tia preloquitur vt homo qui ad laborem natus est: ex his pos-
sit sua exercitia temperare. Hinc agricole/ hinc naute familiarib⁹
quisbusdam experimentis quid quo tempore geri oporteat
colligunt: qualitatem temporis futuri ex eo quod preteriū me-
tientes. In qua re nec aues de quibus sermo precessit: parentis
nature beneficio arbitror destitutas. Mergus:alciones: cignus
archana nature frequēter aperiūt. Cū etenim circa mediū hye-
mis/ altiones nidificare ouaq; fouere cōspexeris: de quindecim
dierū gratissima serenitate ne dubites: eosq; naute solēt diligen-
ti⁹ obſuare: dicunſq; dies altiōite: quib⁹ vix vltenuis flat⁹ aura
ſetiſ. **C**Hos ad pcurationē pullorū suorū ſibi a natura cōcessos
verisimiliter opinaberis. Cum vero fluvialium aut corpora in

S.lib.s.ca.de
omnibus.
De mergo/al-
tione/ cigno.
Altiones qñ
nidificant in
hyeme. xv.die
bus tempus
serenatur.

LXVII
Policratici de Curialiū nūgis.

De cornice
clamante.

De medicis.
Fatalitas seu
pestilentia ex
precedētibus si-
gnis agnoscit

De signis in
luna.

De signis sol.

De signis
aeris/maris/
et nubium.
De signis aui-
um & pisciū.

De geminatio-
ne solis.

aq̄s audiū mergi cōspites:imbres expecta.Cum clamorem
cornicis audies matutinum/pluuiam petit:haut ideo credo q̄
sit diuinus illis ingenii/aut rerum fato prudentia maior: sed
quia morantes in aere motus illius citius sentiunt in seipsis &
inde hilaritatem concipiunt aut merorem.Nec mirum cum &
grauiora animaliū corpora ad exteriorum motus frequentissi-
me disponantur/& archano quodam nature consilio gerant ele-
mentis necessarium morem.Que enim animalium corpori-
bus bona vel mala immineant:si se temporaliter/vel extempo-
raliter reddiderint tempora:ars phisicorū regulis suis satis pro-
babiliter cōprehendit.Futuram etiam sanitatem:aut egritudi-
nem aut statum quem dicunt neutralitatem/fatalitatem quoq;
ipsam ex precedētibus signis agnoscent:& interdum si causas
nouerint efficacissime curant.Si vero vt verbo eorum vtār cau-
sas ignorant quomodo curant? Nō vtiq; artis beneficio sed for-
tune:iudicium vero quod est signorum cognitione proferūt:&
si difficile/sepe verissimū est.Multis quoq; signis tranquilitas:
et varie tempestatum forme procellarumq; produntur que ve-
lut in specula lune orbis insinuat.Ostendit namq; nubicundus
color ventos/ceruleus pluuias:ex vtroq; cōmixtus nimbos in-
dicat furentesq; procellas.Letus orbis serenitatem nauigiis re-
promittit:quam gestat vlti/precipue si quarto ortu is enim
auctor certissimus est neq; obtusis cornib⁹ rutilla:neq; infusa fire
rit humore fuscata.Tunc enim totus & ille dies:& qui nascetur
ab illo exactum ad mensem vento pluuiaq; carebunt.Sol quoq;
cadens interest vtrum equalibus gaudeat radiis/an obiecta
nube rutilet/vtrum solito splendore fulgidus/an e ventis vrgē-
tibus igneus/niue sit pallidus an pluvia sit impendente macu-
losus.Aer vero & mare ipsum/nubiumq; magnitudo vel spe-
cies/plurimum afferunt instructionis.Sed & aues et pisces fu-
turorum certissima prodūt signa que Virgilius & Lucanus di-
uino comprehenderūt ingenio:sed & Varro in libris noualib⁹
dum sollicitos instruit nautas.

Signori alia esse vniuersalia: alia particularia:& qd signifi-
cat geminatio solis.

Capitulū.III.

O Ve vero in sole & luna sū naturam signa contige-
rint certissima sunt / & auctorum multorum testi-
monio comprobata.Solem quis dicere falsum aude-
at? Quotiens ergo sol in celo videbitur geminari:
inundationem aquarum subiectus orbis expectet.Et licet a ra-